

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ל מרטון ד"ר א. המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

2.50 SEKEL (árfolyás: 100 Ft) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981. JANUÁR 21., SZERDA 9889. sz.

444 NAPI FOGSÁG UTÁN

AZ AMERIKAI TÚSZOK SZABADOK!

Reagan megbízottjaként Carter fogadja őket

Teherán. (UPI) — Teherán nemzetközi repülőterének szóvivője tegnap este közölte, hogy az 52 amerikai tusz 444 napi fogvatartás után elhagyta Teheránt.

Irán azután engedte szabadon a túszoikat, hogy Carter elnök felszabadította a zárolt iráni követeléseket, mintegy nyolc milliárd dollár értékben.

Tegnap esti jelentés szerint az a két algériai repülőgép, amely Teheránba érkezett a foglyokért, utnak indult, miután elhárult az utolsó technikai akadály is, amely abban jutott kifejezésre, hogy a háború miatt a sötétedés után általában nem indulnak gépek Teheránból. A repülőterén lévő újságíróknak nem tették lehetővé, hogy beszálljanak a szabaduló túszoikkal.

Valószínűnek tartották, hogy a gépek Törökországban leszállnak üzemanyag felvétel céljából, azonban tegnap este még nem volt ismeretes, hogy onnan Nyugat-Németországba, vagy pedig Algériába folytatják utjukat. Washingtonból közölték, hogy Jimmy Carter, miután átadta az elnöki megbízatását azonnal Németországba utazik, hogy Reagan megbízottjaként fogadja a kiszabadult túszoikat.

A „holttestek megcsontítása” ügyében

Az UNO bizottság találkozott izraeli tisztekkel

Tegnap találkozott első ízben izraeli katonatisztekkel az az UNO bizottság, melynek feladata kivizsgálni azokat a vádakokat,

melyek szerint izraeli katonák megcsontították öt agyonlőtt terrorista holttestét. Az UNO főtitkár által kinevezett bizottság élén a goláni UNO csapatok parancsnoka áll, tagjai között orvos- és jogszakértők vannak. Az izraeli tisztek fényképeket és okiratokat mutattak be a bizottságnak. A Cánhál minden segítséget megad a bizottságnak.

A terroristák holttesteit mintegy 10 nappal ezelőtt megvizsgálták egy izraeli katonai bázison, s megállapították, hogy a holttesteket nem csontolták meg. Ezen a vizsgálaton nem vettek részt sem az UNO, sem pedig a Nemzetközi Vöröskereszt megbízottjai, annak ellenére, hogy meghívták őket.

A PERZSA-ÖBÖLI HÁBORÚ

A nyugati országok szankciójának megszüntetése nem lesz azonnali hatással a háború kimenetelére

London. (Reuter). — Katonai szakértők rámutatnak arra, hogy ha az amerikai túszo szabadon engedése után a nyugati hatalmak megszüntetik Irán elleni szankciójukat, ez nem fogja azonnali befolyásolni az iráni-iráki háborút. Kiemelik, hogy a háború viszonylag szűk méretekben folyik, a felek csak korlátozott mennyiségű hadfelszerelést használnak s az irániaknak eddig sem okozott különösebb nehézséget — az amerikai embargó ellenére sem — hadfelszerelés beszerzése nemzetközi fegyverkereskedőktől.

Időközben a legfontosabb „fegyver” a traktor és más földmunkáló gép lett mindkét fél részéről, minthogy mind az iráni, mind pedig az irákiak futóárkokat ásnak és felvonulási utakat építenek az Irán déli részében lévő frontszakaszon. Egyébként az utóbbi napok állandó eszései egyetlen sár-

tengerré változtatták ezt a sivatagi körzetet, ami megnehezíti a hadviselő felek mozgását. Az árnások elöntötték a tüzérési árnokat és a katonai járművek elhárították az irániak azt hangoztatták, hogy az irániaknak legalább márciusig kell várni, amíg felújíthatják páncélos erőikkel támogatott offenzívájukat.

DÉL-LIBANONBAN

Meggyilkoltak négy UNO katonát

Beirut. (—) Fuad Butrusz libanoni külügyminiszter tegnap megbélyegezte a négy UNO katonai meggyilkolását Dél-Libanonban. Három közülük szenegáli volt, a negyedik pedig fidszi. Egyben elismerőleg emlékezett meg az UNIFIL tevékenységéről.

A három szenegáli katonát

három nappal ezelőtt gyilkolták meg, a fidszi katona pedig hétfőn belehalt szombati sebesülésébe.

Az UNIFIL nyomozása zsákutcába jutott. Az UNO izraeli megbízottja azt mondta, hogy a szenegáli katonákat revolverlövéssekkel, közvetlen közelből gyilkolták meg, nem sikerült azonban egyetlen tanút sem találni.

Tegnap ismét azt jelentették, hogy terroristák tüzeltek UNO katonákra, ezalkalmmal irekre. Hétfőn este az UNIFIL holland egysége előállított három, puskával és kézigránátokkal felfegyverzett férfit. Miután fegyvereiket elkobozták, szabadon engedték őket.

Az ötnapos munkahétről tárgyal a «Szolidaritás»

Gdansk. (—) A lengyel szabad szakszervezetek vezetői tegnap megbeszélést tartottak Gdanskban arról, hogy egységes álláspontot foglaljanak el az ötnapos munkahét ügyében. Rövidesen megkezdődnek az idevonatkozó tárgyalások a „Szolidaritás” és a kormány között.

A jelek szerint Lech Walesa és a mérsékeltbb vezetők kompromisszumot ajánlanak. A lengyel lapok tegnap a kormány álláspontja mellett foglaltak állást, hangoztatva, hogy Lengyelország mai helyzetében nem engedheti meg magának a lerövidített munkahetet.

Hivatalába lépett

Ronald Reagan az Egyesült Államok 40. elnöke

„Hallom a szabaduló túsok repülőgépeinek zugását”

Ronald Reagan tegnap letette hivatali esküjét mint az Egyesült Államok 40. elnöke.

A túsok szabadulása nyomta rá bélyegét a beiktatási ünnepségre is. Amikor az új elnök az esketési szertartásra ment, ezt mondta: „Hallom a szabaduló túsok repülőgépeinek zugását.”

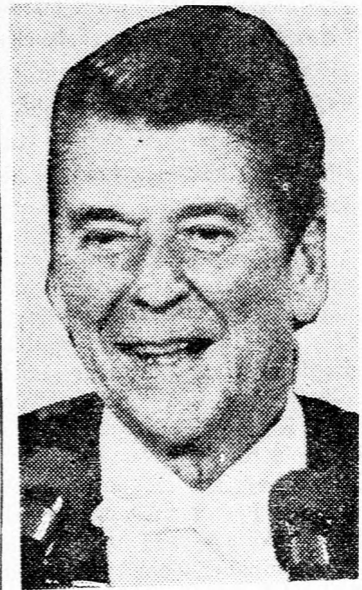
coln és Jefferson szobraival szemben. A szertartás alkalmából vendégek tizezrei érkeztek a fellobogózott, ünnepélyesen felszított amerikai fővárosba.

Az új elnök negyedórás beszédet mondott, amelynek mottója az volt „Amerika újra nagy lehet”. Reagan maga írta beszédét.

Az esketési szertartás után az elnöki pár a Fehér Ház felé vette útját, hogy elfoglalja helyét a hatalmas diszmelvényen, mely előtt a Pennsylvania-fasorban elvonult a nagy diszfelvonulás mintegy százezer résztvevővel.

A Reagan-házaspár hétfőn este résztvett egy nagy művészestélyen, melyet Frank Sinatra rendezett tiszteletükre a sportstadionban, ahol mintegy 15 ezer főnyi közönség volt jelen.

Az esketési szertartást és az azzal kapcsolatos ünnepségeket rendező bizottság csak egyetlen vallási jellegű ünnepséget tartott, melyen jelen volt két rabbi: David Ben-Ami és Andrei Ungar, valamint egy kántor, Roy Gerber.



Az esketési szertartást déli 12 órakor (izraeli időszámítás szerint este hétkor) tartották a Capitol előtt, Washington, Lin-

A házfelosztási javaslat a Kneszet előtt

A Kneszet tegnap tárgyalta első olvasásban a kormány házfelosztási javaslatát.

A kormány javaslatát Mose Niszim igazságügyminiszter ismertette. Rámutatott arra, hogy a Rafi koalícióból való kiválása után a kormány parlamenti bázisa csökkent s noha lehetőség volt ennek ellensúlyozására, a kormány mégis úgy határozott, hogy helyesebb korábbi választások megtartása. Kiemelte Niszim, hogy a korábbi választások nem befolyásolják a kormány tevékenységét.

Mose Sáhál (Máárách), aki az első felszólaló volt az ellenzék sorából, hangsúlyozta, hogy

hosszú választási kampánnyal járó kiadások szinte felbecsülhetetlenek. Sáhál ezután Begint idézte, aki az előző választások előtt azt mondta, hogy „Aki az ország javát tartja szem előtt, nem pedig saját előnyeit, annak szász napon belül megtartandó választást kell követelni.”

Chájim Korfu (Likud), a koalíció vezetője, azt mondta, hogy az az érvelés, miszerint a kormány nem nyújthat be házfelosztási javaslatot, a közönség megtevésése. A multban azért nem terjesztett be egyetlen kormány sem ilyen javaslatot, mert amikor választásokat akart, már nem tudta megszere-

zni a többséget javaslatára számára és ezért a Kneszet kezdeményezésére szorult.

Tegnap egyébként még a plénum tárgyalása előtt heves vita folyt a kormány házfelosztási javaslatáról a Házbizottságban Mose Sáhál, a Máárách Kneszet frakciójának vezetője és Chájim Korfu, a koalíció vezetője között. Sáhál bírálta a koalíciót, amiért gyorsított eljárással követeli a kormány által benyújtott házfelosztási javaslatot, mire Korfu kétségbe vonta Sáhál jogi ismereteit. (Mind Sáhál, mind pedig Korfu ügyvéd).

Noha a kormány javaslatára július hetedikét jelöli meg a választások időpontját, az ügy a Kneszet törvénykezési és jogi bizottsága elé kerül, ahol véglegesen dönteni fognak a dátumról. A jelek szerint a Likud és a Máárách közötti vitában a VNP fogja képezni a „mérleg nyelvét”. Dávid Glass (VNP), a törvénykezési és jogi bizottság elnöke azt mondta, hogy a jelek szerint kompromisszumra kerül sor a koalíció és az ellenzék között és a választások időpontja június huszonharmadika, vagy harmincadika lesz.

AZ EGYIPTOMI KÖNYVVÁSÁR RENDEZŐSÉGE:

«Izrael nem nyújtotta be időben kérelmét»

Kairó. (—) Az egyiptomi könyvvásár szervezőbizottságának egyik tagja tegnap azt mondta, hogy Izrael nem engedélyezik Izrael részvételét, mert nem nyújtotta be az idevonatkozó kérelmet a megfélemlítő időben. Az izraeli nagykövetség szóvivője azt mondta, hogy az izraeli kiadókkal nem közöltek semmit határidő-lejárat ügyében.

Az izraeli nagykövetség további erőfeszítéseket tesz, hogy lehetővé tegye Izrael részvételét a vásáron, ezek az erőfeszítések azonban tegnapig nem jártak eredménnyel.

Az egyiptomi külügyminisztérium illetékes tisztviselője azt mondta, hogy Izrael sem képezhet kivételt az általános szabályok alól. Hozzáfűzte, hogy „ennek az ügynek semmi kapcsolata a normalizációs folyamattal.”

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett drágánk

Dr. Schwimmer Braumann Klári

Nagyvárad — Bukarest — Petách-Tikva

hosszas szenvedés után január 19-én elhunyt.

Temetése holnap, 1981. január 22-én, csütörtökön lesz a petách-tikvai Szevula temetőben. A temetés időpontja megtudható a 330311 vagy 04-731429 telefonszám alatt. A GYÁSOLÓ CSALÁD

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett drágánk

özv. Haas (Etel) Eszter

szül. Schwartz

Surány — Haifa

91 éves korában elhunyt és 1981. január 20-án a haifai régi, Kármel parti temetőben csendben eltemették. A GYÁSOLÓ CSALÁD Haifa, Szd. Szináj 20/b.

A kormány tárgyalni fog a jerida árról

A kormány és a Cionista Világszervezet különbizottságot akar létesíteni

Tekintettel a jerida aggasztó méreteire, a kormány a közeljövőben külön tárgyalást tart erről a problémáról.

A kormány és a Cionista Világszervezet koordinációs testülete úgy határozott, hogy újabb bizottságot létesít a kormány és a Cionista Világszervezet megbízottjaiból, melynek feladata lesz megküzdenni a jerida problémájával.

A koordinációs testület tegnap ülésén nem hozott gyakorlati jellegű határozatokat ebben az ügyben.

Smuel Láhisz, a Szochnut ve-

zérigazgatója, a maga részéről a legcélesebben ellenzi újabb bizottság létesítését, mert az előző hasonló bizottságok munkája sem járt semmi eredménnyel és szerinte nem bizottságnak, hanem egy felelősségteljes központi személyiségnek kell irányítani a küzdelmet a jerida ellen. Láhisz szerint külön e célra ki-nevezett miniszterelnökhelyettesnek kell a jerida ügyével foglalkoznia.

A LOTTÓ NYERŐ SZÁMAI:
1, 13, 21, 25, 34, 38.
Pótszám: 15.

RÖVID HIREK

● A tel-avivi városháza jövő vasárnapi ülésén előreláthatólag jóváhagyja a városi adók újabb drasztikus emelését, amely után például, a város északi részében lévő Bloch-utca lakosai évi 2700 sekel városi adót fizetnek lakásaik után. A Maarách és a többi ellenzéki frakció élesen ellenzi a javaslatot és tüntetéseket tervez.

● Díszes pergamen-papíron megjelent a Függetlenségi Alapokmány, arab fordításban. Ezt a pergament közszemlére teszik, illetve kifüggesztik minden olyan kormányhivatalban és közintézményben, ahol arab anyanyelvű polgárok fordulnak meg.

● Költségvetési okokból megszüntették az ásatásokat Jericho-ban, ahol kilenc éve folytatják azokat. Az erre a hónapra tervezett ásatások során a chasmonaeusok és Herodes-korabeli leleteket remélték találni. Néhány nappal ezelőtt még önkéntesek igénybevitelével folytatták a munkát, de most kénytelenek voltak megszüntetni.

● A tél kezdete óta 102 millió köbméter vízzel gyarapodott a Kineret, ami a tó szintjének 64 centiméteres emelkedését vonja maga után. — A Mekorot cég szövőjének közlése szerint még 76 centiméter hiányzik ahhoz, hogy a Kineret teljesen megteljen. Az illetékes hatóságok megtekintették a szükséges óvintézkedéseket esetleges túldrágadás megakadályozására.

● A nesz-cionai Rámát Cvi-negyedben a közeli hetek folyamán 350 új telefont szerelnek fel. — A távközlésiügyi minisztérium szövőjének közlése szerint, ez megoldja az ebben a negyedben élő, évek óta várakozó telefonigénylők problémáját.

● Mintegy 70 báb-jámi festő-és szobrászművész a napokban különböző, helyi jellegű képzőművész-szervezetet létesített. — A szervezetet a városháza kebelében működő művészeti bizottság támogatja.

● A natanjai városháza legutóbbi vezetőségi ülésén 25 millió sekel utaltak ki az új városi piac felépítésére. — Illetékes körökből származó értesülések szerint, jóváhagyás céljából rövidesen benyújtják a tervet a környező városrendészeti bizottsághoz.

● A Ramalla és Söchem közötti úton, Dszelazun menekült-tábor közelében a hadsereg egyik őrzőjára nagyobb pokolgépet fedezett fel és tett ártalmatlanná. A katonai hatóságok kijárási tilalmat rendeltek el a menekült-táborban és alaposan átkutatták, annak megállapítására, vajon a lakosok további fegyvert és lőszerrel is rejtgetnek-e? Hír szerint nagymennyiségű lőszer és robbanóanyagot koboztak el, — ezenkívül pedig számos letartóztatást eszközöltek.

● A nyár folyamán rendezik meg az országos biblia-ismereti versenyt, melynek elődöntőt ma rendezik az ország négy különböző városában. Bét Semesben, Kirját Gáiban, Rison Lócionban és Chederán. — A biblia-ismereti versenyen — külön engedéllyel — résztvesz egy éltfogytiglanra ítélt rab is.

● A haifai egyetemen tanuló arab diákok körében rendezett szervezeti választásokon a Rákách listája kétharmados többséghez jutott. Ennek megfelelően az arab diákok szervezeteinek vezetősége a Rákách tagjai közül verbuválódik.

● Tegnapelőtt éjszaka a rendőrség a tel-avivi Allenby utcán letartóztatott három fiatalokot, akik gyanus, veszélyes módon vezettek egy vadonatúj Subarut. Kiderült, hogy a fiúk valamivel korábban lopták a kocsit Petách Tikván.

● Natanján 5000 sekel befektetéssel kijavították a tengerparti sétány hosszában húzóadó korlátot, amely több helyen megrongálódott és így a sétálókat — különösen az éjszakai órákban — a magasból való lezuhanás veszélye fenyegette.

● A haifai járásbírószágon letartóztatási végzést bocsátottak ki Minette Ászájág 34 éves bárnő ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy több alkalommal lakására invitált külföldi matrózokat, turistákat és UNO-tiszteket, akiket kifosztott.

● A tel-avivi rendőrség közlegi a jaffai „bolhapiacot” letartóztattak egy 20 éves chán-jun-szi beduint, aki katonai egyenruhában, gyanus körülmények között csavargott. A rendőrök a motozás során 32 kábítószer-tablettát találtak nála és a nyomozás során kiderült, hogy ezeket orvosától kapta, — elmebajának gyógyítására. A rendőrség az volt, a katonai egyenruhát a „bolhapiacot” vásárolta.

● Mintegy 2000 diák és családtag vett részt tegnap Rámát-Gánban a város megalapításának tiszteletére rendezett távgyaloglason, amelynek keretében különösen Avrahám Kirnitrziről, Rámát Gán első polgármesteréről emlékeztek meg. Ez a rendezvény Rámát Gán megalapítása 60. évfordulójának alkalmából rendezett ünnepek szerves részese.

● A Kneszet tegnapelőtt megemlékezett a meggyilkolt Chámád Abu-Rábia sejkéről, a halála utáni gyászhat éltelével. Mose Sáhál (Maarách) képviselő arab nyelvű beszédében méltatta a sejk érdemeit. Valószínűleg tartják, hogy ma felesketik képviselőnek Dzsáber Muádit.

● A „Demokrata Egység” frakciója a Hiszdrutban azt követeli Dávid Lévi minisztertől, hogy mielőtt a Likud jelöltjeként indulna a hiszdrutválasztásokon, mondjon le a kormányban viselt tisztségéről. A frakció azzal érvel, hogy nem volt még precedens arra, hogy aktív miniszter jelöltette volna magát a Hiszdrut főtájkárt tisztségére.

BEDUIN-DRUZ HÁBORUSÁG VESZÉLYE FENYEGET

A rendőrség védő-örizetet rendelt Dzsáber Muádi mellé és szaporította őrzőjait a druz falvakban

Chámád Abu-Rábia, a meggyilkolt beduin Kneszet-képviselő gyászhaték letelével a biztonsági hatóságok elhatározták, hogy fokozzák éberségüket, elsősorban a druz falvakban, hogy megakadályozzák a beduinok részéről való esetleges vérbosszút. Erre az intézkedésre azért került sor, mert kitudódott, hogy a meggyilkolt sejk törzsének számos tagja megesküdött, hogy vérbosszút áll a druz közösség tagjain, akiket a sejk meggyilkolásával vádolnak.

Az ország különböző részeiben élő mintegy 60 ezer beduin megesküdött, megakadályozza az Abu Rábia helyét a Kneszetben elfoglalni készülő Dzsáber Muádi sejket abban, hogy felesküdjön, mint Kneszet képviselő. Ezzel kapcsolatban Musza el-Atauna beduin sejk azt mondta a Jerusalem Post című angolnyelvű lap munkatársának, hogy Muádi és családjának élete veszélyben forog, ha nem mond le szándékáról, hogy képviselő legyen.

A sejk hozzáfűzte, hogy nemrégiben druz előkelőségek küldöttsége tett náluk részvét-látogatást és ez alkalommal egy-

réség éjjel-nappal őrzi Dzsáber Muádi képviselő-jelöltet és rendőrségi őrzőjait cirkálnak 24 órán át Járká druz faluban, Muádi lakóhelyén.

Uri Ávnéri képviselő hétfőn felkerlte a Kneszet elnökét, intézkedjen Muádi felesketésének elhalasztásáról, legalábbis addig, amíg befejeződik a rendőrségi nyomozás Abu Rábia meggyilkolása ügyében.

A nyomozók e pillanatban még nem találtak döntő bizonyítékokat a gyanúsítottak és első sorban a három testvér ellen, aki nem hajlandó válaszolni a nyomozók kérdéseire. Feltételezés szerint a közeli napokban beidézik a rendőrségre Dzsáber Muádit is, ha a nyomozók arra a megállapításra jutnak, hogy köze van a gyilkossághoz, illetve a három testvérhoz.

Hétfőn öt nappal meghosszabbították az egyik gyanúsított vizsgálati fogságát. A rendőrség e pillanatban hat gyanúsítottat tart őrizetben.

MEGTÁMADTÁK AZ EL AL KOPPENHÁGAI KÉPVISELŐJÉT

A támadók horogkereszteket mázoltak az iroda falaira

Tegnap hajnalban súlyosan sebesülten, félig eszméletlenül találták hivatalában Cvi Kidánt, az EL-ÁI nemzeti légiforgalmi vállalat koppenhágai kirendeltségének vezetőjét. A támadók horogkereszteket mázoltak az EL-ÁI irodájának belső falaira.

Tegnapelőtt éjszaka megszólalt a rendőrséghez kapcsolódó riasztócsörgő és ennek eredményeképpen rövid idő alatt a helyszínre érkeztek a rendőrök, valamint az EL-ÁI biztonsági tisztjei. Megérkezésükkor sebesülten, a földön fekvő, félig eszméletlen állapotban találták a 40 éves Kidánt, az EL-ÁI koppenhágai hivatalának főnökét. Ismeretlen tettesek fekete festékkel több horogkeresztet mázoltak a falakra, de a rendőrök megérkezéseig már eltávoztak.

Valószínűnek tartják, hogy

Cvi Kidán munkaidő után is hivatalában maradt és ekkor lepték meg a támadók. Kidánt azonban kórházba szállították, de tegnap még nem adtak ki pontos jelentést állapotáról.

Mint ismeretes, az EL-ÁI állandó járatot tart fenn Koppenhága és a Ben Gurion repülőtér között. A koppenhágai kirendeltség képviseli az EL-ÁI érdekeit mind a négy skandináv államban.

Az EL-ÁI igazgatósága állandó kapcsolatban van dániai kiküldöttével és az ottani hatóságokkal, amelyek megígérték, hogy a lehető legrövidebb időn belül pontosabb információt nyújtanak az ottani eseményekről. A dán rendőrség erőteljes nyomozást indított a támadók felkutatására, illetve az ügy homályos részleteinek kiderítésére.

Későbbi jelentés szerint az orvosok „kielégítőnek” minősítették Kidán állapotát, de egyelőre nem engedélyezik kihallgatását. A koppenhágai rendőrség szóvivője szerint Kidán kihallgatásának nincs mód annak megállapítására, hogy ki volt a támadó és milyen körülmények között hajtották azt végre.

JUGOSZLÁVIÁBA UTAZTAK A MÁKKÁBI TEL AVIV KOSARAZÓI

Holnap este állnak ki a Boszna Szarajevó ellen

Izrael kosárlabda bajnoka, a Mákkábi Tel Aviv csapata tegnap reggel Jugoszláviába repült, ahol holnap, csütörtökön este, izraeli időszámítás szerint 6.15 órakor a jugoszláv bajnok Boszna Szarajevó ellen áll ki. Ez lesz a Mákkábi Tel Aviv első külföldi mérkőzése a négy mérkőzésből álló sorozatban, melynek keretében a Mákkábi kosárlabdázói jövő szerdán és csütörtökön Belgiumban a szovjet bajnok CSzKA együttese ellen játszik kétszer, az utána következő héten pedig Madridban a Real kosarazóival mérkőzik meg.

Jim Boatwright, a csapat kapitánya azt mondta, hogy a Bosznát le lehet győzni Szarajevóban is, és az ilyen győzelem a morál szempontjából igen előnyös volna az oroszok elleni két mérkőzés küszöbén.

SZULÓK OTTHONA ÁPOLÓNÓT KERES heti néhány órára
Telefon: 733291, az éjszakai órákban

EGYSZEMÉLYES TUNTTETÉS

Dov Eldád natanjai lakos, foglalkozására nézve nyugalmazott mérnök, a héten — másodjában — egyszemélyes tünnettést rendezett Natanja központjában. Eldád transzparenszel a kezében vonult fel, követelve, hogy a miniszterelnök nevezzen ki bizottságot Herzi Sáfir menesztésének kivizsgálására. Eldád szerint, ez a lépés igen súlyosan veszélyezteti a demokráciát Izraelben, és úgy véli, hogy a jelenlegi helyzetben dr. Burg belügyminiszter nem maradhat a rendőrségi ügyek felelőse.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drágánk **Andréj Hertz mérnök** Orsova — Tirnaveni — Naharia — Kirját-Chájim 78 éves korában elhunyt.
Temetése ma, szerdán 1981. január 21-én délután 3.00 órakor lesz a cur-sálomi temetőben.
Gyászolják: felesége, Magda, leánya és veje:
Jehudit és Moric Klein, szeretett unokái: Ronén és Árje, testvére és leánya: Fischer Olga és Éva (Budapest) és a család

1 SEKELES ERME

Az Állami Bank holnap, csütörtökön 1 sekeles pénzérmét hoz forgalomba, amely a terv szerint, fokozatosan kiszorítja a forgalomból a jelenleg a közönség kezében lévő mintegy 30 millió 1 sekeles, illetve 10 fontos bankjegyet. Az új érme 75 százalékból rézből és 25 százalékból nikkelből készült. Átmérője 23 milliméter és egyik oldalán serleg, valamint a „Sekel Jiszráel” felirat látható, másik oldalán pedig a nemzeti címer, az „1 sekel” felirat és az „Izrael” szó szerepel héberül, angolul és arabul.

Az Állami Bank már tervebe vette 5 és 10 sekeles érmék verését is.

A TEL-AVIVI MOZIK MUSORA

- ALLENBY: Kellemes repülés
- BEN JEHUDA: Botsinálta gyilkos
- CÁFON: Az utolsó Metró
- CHÉN: Vadlibak
- CINEMA 1: Furosa világ
- CINEMA 2: A kaktuszvirág
- DEKEL: Brubaker
- DRIVE IN: (1) A világ ura; (2) Áttörés
- ESZTER: A bomba nő
- GAT: Dícsőség
- GORDON: Nijinsky
- HOD: Kémjáték
- LIMOR: Amerikai gigoló
- MÁXIM: Rossz időzítés
- MOGRÁBI: Második fejezet
- ORLI: Ujjak
- PARIS: Az örökös
- PEER: Zúrzavar a klubban
- SÁCHÁF: Csillagpor
- STUDIO: A hagyomány
- TOHELET: A Blues-testvérek
- TEL AVIV: WOODSTOCK
- TEL AVIV MUZEUM: Bízalom

APRÓHIRDETÉSEK

- HAMAVRIK nagytakarítás és polih lakásokban, féreirással, 1251 sz. engedély, feliossággal. 03-313599.
- KERESUNK gyógyszerész, vagy seged gyógyszerész országbeli nagy gyakorlatúval, telnapra. Este 03-741949.
- CARMEL és Jerusámi szönyegek kiárusítása. Dizensoff 218, Tel Aviv, tel. 03-234919.
- „SCHAUB LORENZ” grill-toaster, pehelypaplan és bunda, ruhák, — új! — Angliából. 03-298942.
- SEGÍTSÉGET keresünk németül beszélő idős nő mellé, hetenként négyszer, 2-3 órára, 623088, 416374.
- SZRIGEL HELEN keres gyakorlati overlock-, Singer-, kettivarrókat és mustoppolókat teljes foglalkoztatásra. Jó feltételek a megfélelőknék. Házszod-u. 4, Bloomfieldnél. 03-831176.
- „LOS TRONCOS”, Jiszráel argentin luxus étterme a Natanja-Tel-Aviv országúton, a Sonol benzinkútjánál, igazi találkozóhely. Meghívja önméket ebédrészes vacsorára, a hét minden napján, kellemes, elegáns légkörben. Továbbá sportcélú rendezvények, üzleti étkezések, esküvők, hármítvák, születésnapok, baráti találkozókat művészi műsorral táncokkal vagy anélkül. Helyrejelés telefonon csak a d.e. órákban, az Irodában: tel. 03-36115.
- JOLANDA mindent vesz, öröksegeket televíziókat, butorokat, stb. 829111.
- VIKTOR vesz televíziókat, triziderek, butorokat, felszámolókat 32399 és este 595814.

BNÉ HERZI

TEL-AVIV
1981 kimagasló kultúreseménye.
A tel-avivi Hitáchtut Olaj Hungária és a Bné Herzi kultúrbirozsága szerezte meg a t. nagyközönséget.
1981 január 26-án, hétfőn este, pontosan 6.30 órai kezdettel, a HOH, Hájárkon 61 szám alatti nagyteremben tartandó

JICCHÁK CHUM
riportmgyarazatával kísért vetített képe előadására. Bemutatja csodálatos, színes álköveit egyiptomi újtárról.
KAIRO — a nagy piramis és a híres múzeum; LUXOR — Tutenkhamen sírja, Korna és Luxor templomok; Obeliszkek és II. Ramzesz szobrai; MEMPHIS — a lépcsős piramis; ALEXANDRIA, a világhírű Katakomba és a zsidó templom.
Senki ne mulassza el megnezni! Pénztárvnyítás este 6 óratól. Költség-hozzájárulás: 10 — sekel személyenként. MINDENKIT SZIVÉSEN LATUNK.

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

EGY NAPPAL A VÁLASZTÁSOK UTÁN

Smuel Schnitzer a Mááriban „Egy nappal a választások után” című cikkében azt fejtegeti, hogy valójában milyen változásokra volna szüksége Izráel népének ahhoz, hogy az ország élete abba a mederbe terelődjék, amely szükséges jövője biztosításához.

Schnitzer rámutat arra, hogy végső fokon nem várhatók jelentős változások akkor sem, ha a Máárách kerül uralomra. „Három és fél évvel ezelőtt megtanultunk, hogy meg lehet változtatni a rezsimet Izráel államában. Most, a jelek szerint, újabb államtudományi leckét kapunk: arról fogunk meggyőződni, hogy lehet ugyan rezsimváltást elérni, azonban ennek nincs döntő jelentősége. A különbség jelentéktelen — illetve fontos azon politikások számára, akik elveszítik hatalmukat, vagy uralomra jutnak, azonban a nemzet életén nem sokat változtat. A most közeledő változás szükséges, mert azok a pártok, amelyek négy év alatt elhanyagolták Izráel krónikus problémáit és hagyták, hogy súlyosabbá váljanak, nem kaphatnak további megbízatást a nemzetől arra, hogy tovább folytassák hiábavaló erőfeszítéseiket. Ugyanakkor azonban nagyon is halványak a remények arra, hogy az a régi-új rendszer, amely felelős az említett problémák kialakulásáért, most meg tudja adni azokat a válaszokat, amelyek nem tudt megadni 29 év uralma alatt. Így tehát nem sok várakozás előzi meg a Máárách feltehető visszatérését és a lelkesedés sem túl nagy.

A Máárách sem tud kintat abból a politikai ívesztőből, amelyben jelenleg Izráel található. Legfeljebb különböző megszövegezési vannak — mint jordániai opció vagy területi engedmények — melyek mindegyike rugalmas és átfogó jellegű, azonban mindkettőt sorozatosan elutasítják, nemcsak a közvetlenül érintett felek, mint a palesztinok és a jordániak, hanem az egyiptomiak is. A Máárách álláspontja Jeruzsálem tekintetében nem sokban különbözik a Likud álláspontjától, ha pedig ez képezi az akadályt az autonómia-tárgyalások útjában, úgy ez továbbra is fennmarad. A Mááráchnak nincs világos, specifikus programja az infláció megfékezésére sem. A legfeltehetőbb, hogy azt az utat fogja választani, amelyet Hurwitz felajánlott és Mesel elutasított: azaz befagyasztási megállapodás a kormány, a munkaadók és az alkalmazottak között. A drágasági pótlék továbbra is a termelési költségek növekedéséhez vezet, és a gyárosok, termelők újra azon súlyos választás elé kerülnek, hogy vagy felemelik az árakat, vagy összeomlik az üzemiük. Röviden: a Mááráchnak nincs semmiféle csodaszere az államgazdaságot veszélyeztető romboló folyamatok megakadályozására, s legfeljebb ugyanazzal rendelkezik, mint a jelenlegi kormány: jóakarattal és teóriákkal, amelyek papíron helyesek ugyan, azonban nehéz megvalósítani őket, és ugyanúgy visszariadnak súlyos intézkedésektől, mint a jelen kormány, mert aki ilyen intézkedéseket hoz, az elveszti népszerűségét és — talán az uralmát is.

Az 1981-es izráeli válság azonban — állapítja meg Schnitzer — nem is annyira materiális, mint amennyire személyi jellegű. Ami valóban ijesztő, az, hogy az ország lakossága körében rohamosan eszik a hit magában a

cionista ideálban, s ezzel együtt megingott a bizalma abban, hogy létezik olyan vezetőség, amely képes megvalósítani ezt az ideált. Ez kifejezésre jut a jeridában — de nem csak abban. Sokak lelkében mardos a kétely, hogy vajon egyáltalán államalkotó nép vagyunk-e, képesek vagyunk-e normális államgazdasági vezetésre? Talán kivessz belőlünk a zsidó-cionista mitóváció? Ugyanakkor a legtöbben, akiket eltölt ez az aggodalom, tisztában vannak azzal is, hogy Izráel állama nélkül nincs fennmaradási lehetőség a zsidó nép számára. Készek ezért minden áldozatot meghozni, azonban nincsenek meggyőződve arról, hogy mindenki készen áll erre, nincsenek meggyőződve arról, hogy — a jelenlegi vagy a következő vezető-gárda — megfelelő arra, hogy a helvies irányba vezesse az országot és tömörítse a népet, felkészülve a várható erőpróbákra.

Nehéz az élet az inflációval, munkanélküliséggel, a miniszterek közötti állandó veszekedéssel, a létfenntartás problémáinak közötti szüntelen vitákkal — legyen az honvédelem vagy közoktatás —, valamint a megingott munkaviszonyokkal, de még nehezebb azzal a tudattal élni, hogy az a vezető-gárda, amely az

ország élére kíván állni ebben az időszakban, nem rendelkezik azokkal a tulajdonságokkal, hogy a cionista megvalósítás perspektívájában lássa a mindennapi problémákat; nem képes arra, hogy a mindennapi materiális szükségleteken túlmenően határozza meg a nemzeti célkitűzéseket. És ezen a területen — amely valójában a nemzeti vezetés igazi erőpróbája — a hatalom-követelők nem jobbakk azoknál, akik ma tartják kezükben a hatalmat. Mindenki láthatja, hogy a küzdelem az uralomért folyik, nem pedig azért az erőfeszítésért, hogy megmentsék az országot és lakosait a súlyos lelki-szellemi válságtól.

Egy nappal a választások után az ország pontosan azok elé a problémák elé kerül, amelyekkel ma küzd. Ez pedig a legsúlyosabb válság az állam fennállása óta, olyan válság, amelyben gazdasági és társadalmi elemek vegyülnek veszélyes lelki-gyengeséggel. Ez a tény talán felnyitja majd a vezetők szemét, hogy megértsék, nem elég a rezsim-változás, hanem általános gyógyulási folyamat szükséges az egész vonalon — a legkisebb falu elhagyott kunyhójától kezdve a miniszterelnöki hivatalig.

És ez csak egy módon lehetséges: ha visszatérünk az állam eredeti, cionista célkitűzéseire, és alapvető feladatához, mint a zsidóság lényegének sajátos és egyetlen kifejezője.

KAPCSOLATOK LENGYELORSZÁGGAL

A lengyel küldöttség izráeli látogatásával kapcsolatban Dov Appel a Dáváriban felhívja a figyelmet a két ország kapcsolatainak jellegére.

Mindenekelőtt rámutat arra, hogy Jerzy Kuberski valójában nem vallásügyi miniszter, ahogyan Izráelben nevezik, mert Lengyelországban nincs vallásügyi minisztérium, hanem a miniszterelnökségek hivatal mellett működő vallásügyi osztály főnöke, habár — tekintettel arra, hogy Lengyelországban rendkívül súlyos bírnak az egyházi ügyek — megbízatása nagyon fontos és körülbelül megfelelő miniszteri pozíciónak.

A cikkíró megrója az izráeli hatóságokat, amiért nem tájékoztatták megfelelően a lengyel vendég pozíciójáról és hatásköréről az izráeli sajtót, mert akkor, szerinte, el lehetett volna kerülni, hogy a vendég érkezésekor az izráeli tudósítók kellemtelen, és a helyzethez nem illő kérdéseket tegyenek fel, mint például, hogy látogatását lehet-e a két ország kapcsolatainak javulásaként tekinteni, valamint, hogy várható-e szovjet behatolás Lengyelországba. Ez kényelmetlen helyzetbe hozta a vendéget, aki kénytelen volt azt válaszolni, hogy „a kérdések ellentétben állnak az előzetes megegyezéssel ebben a vonatkozásban”.

A cikkíró arra is figyelmezteti Izráelt, hogy nincs szükség túlzott igyekezetre a lengyelekkel való diplomáciai kapcsolatok felújítására, márcsak azért sem, mert nem Izráel szakította meg ezeket a kapcsolatokat Lengyelországgal, hanem a lengyelek Izráellel. Sőt, a lengyelek túltettek két másik népi demokratikus államon — mint Magyarországon és Bulgárián —, amelyek szintén megszakították ugyan diplomáciai kapcsolataikat Izráellel, ugyanúgy, mint Lengyelország, kereskedelmi kapcsolataikat azonban továbbra is fenntartották, sőt bizonyos mértékben ki is bővítették — míg Lengyelország kereskedelmi kapcsolatait is beszűkítette. Így tehát a lengyel delegáció izráeli látogatásának van bizonyos jelentősége, ezt azonban nem szabad túlértékelni. Nem lehet természetesen elvárni Lengyelországtól, hogy gazdasági érdekei ellen tevékenykedjen, amikor ezek az érdekek olyan kölcsönös kapcsolatokhoz kapcsolódnak, mint Irák és Líbia. Ugyanakkor azonban arra is emlékeznünk kell, hogy a hatnapos háború után a lengyelek vitték az Izráel-ellenes megnyilvánulások zászlaját a Varsói Szövetségben belül.

Izráeli állampolgár, aki Lengyelországba akar látogatni, csak a bécsi lengyel nagykövetséghez fordulhat vizumért, míg például bulgáriai származású izráeli lakosok, akik Bulgáriába akarnak látogatni, minden nehézség nélkül kaphatnak Tel Avivban vizumot, annak ellenére, hogy Bulgária nem kevésbé híu a Szovjetunióhoz, mint Lengyelország, és legalább annyira szorgalmazza a barátságot az arab államokkal is.

Lengyelországnak tehát módjában van javítani kapcsolatait Izráellel, még mielőtt — általános nemzetközi helyzete tekintetbe vételével — helyrehozhatná, amit 1967-ben elrontott a kapcsolatok megszakításával. Ennek figyelembe vételével tehát semmi szükség arra, hogy Izráel minden hazánkba látogató lengyel személyiségnek feltegye a zaklató kérdést: mikor újítja fel Lengyelország diplomáciai kapcsolatait velünk?

SZÁDÁT VIGASZTALJA BEGINT

Mose Zák a Mááriban arról emlékezik meg, hogy Anuár Szádát egyiptomi elnök volt úgyszólván az egyetlen, aki vigasztaló szavakat intézett Menáchem Begin izráeli miniszterelnökhöz, akit még koalíciós társai is magára hagytak. „Churchill is vesztett a választásokon; az angolok nem választották meg, miután kivívta a nagy győzelmet a második világháborúban — mondotta Szádát. — Menáchem barátom, miután elérte a békét Egyiptommal.”

Zák rámutat arra, hogy Begint nyilvánvalóan kellemesen érinti az egyiptomi elnök kijelentése, ez azonban nem változtat a tényeken, hogy Beginnek nem sikerült befejeznie a tárgyalásokat Egyiptommal. Begin ugyanis szeretne volna befejezni ezeket a tárgyalásokat még a színáji visszavonulás előtt, azonban — koalíciós társai sokkal inkább, mint az ellenzék — nem tették lehetővé számára, hogy erre a tárgyra összpontosítsa erőfeszítéseit.

Felvetődik a kérdés, hogy Szádát érdekelt-e volt-e abban, hogy befejezze a tárgyalásokat Izráellel még a színáji visszavonulás előtt. Akadtak, akik úgy vélték, hogy Szádát megváltoztatta állás pontját és fontosabbnak tartja a színáji visszavonulást, mint az autonómia-tárgyalások befejezését. Szádát azonban különböző tárgyalásokon tisztázta álláspontját: ha 1982 áprilisában meg is kapja a Színájt anélkül, hogy valamit is elért volna a Nyugati Partvidéken és Gázában, az arab világ azt fogja mondani róla, hogy a palesztin ügyet eladta a Színájért.

Ennen ezért az a célja, hogy 1982 tavasza előtt befejezze a tárgyalásokat, és aggódik azért, hogy ha 1981 nyarán rezsim-változás lesz Izráelben, előfordulhat, hogy nem tudja elérni azt az eredményt, amivel bizonyíthatná, hogy kitar a palesztin ügy mellett.

Szádát azonban nemcsak a színáji visszavonulás ügyében kapott támogatást „Menáchem barátjától”. Az egyiptomi elnök sülyos vitát folytatott a Carter-rezsimmel a Líbia felől leselkedő veszély ügyében. Szádátnak igazsa volt, azonban a Carter-rezsim meekötötte a kezét. Izráel Washingtonban teljes mértékben Szádát mellé állt, és ha Gádáfí nevű határozott, hogy inkább Csád felé terjeszkedik és Franciaországgal kerül összeköttetésbe — nem pedig nyugat felé nyomul, hogy Egyiptommal kerüljön szembe —, ebben Izráelnek is része van. Fhből a komplexumból felbontott ki az amerikai támaszpont terve, amely hatalmas befektetéssel létesül Rász Bábánszban. Ez a bázis azonban csak öt év múlva készül el, és még nem lesz készen, amikor Izráel felszámolja Sárm el-Seik-i tengeri bázisát, s ezzel eltűnik az utolsó nyugati támaszpont, ahonnan védeni lehet a Vörös-tenger körzetét.

Ha sikerült volna folytatni az izráeli-egyiptomi tárgyalásokat — nem csak az autonómia ügyében — és a megbeszélések befejeződtek volna még a színáji visszavonulás előtt, akkor talán sikerült volna megegyezésre jutni Egyiptommal az izráeli tengeri bázis ügyében is, azaz, talán egy olyan megszövegezést, amely lehetővé tesz izráeli tengeri jelenlétet a Vörös-tengeren,

kiderül, hogy Amerika milyen fontosságot tulajdonít hadtengerészeti és légierők jelenlétének a Vörös-tenger övezetében.

Ezt azonban Szádát nem akarja biztosítani „Menáchem barátjának”.

A JERIDA ITTHON KEZDŐDIK

Nátán Rottenstreich a Jediot Achronotban a jerida problémájával foglalkozva megállapítja, hogy a kérdés mindenekelőtt az itthoni viszonyokban keresendő, méghozzá három síkon: Az első, Rottenstreich szerint, a jom-kipur háború okozta traumában keresendő, amikor a lakosság egy részeben megingott a bizalom aziránt, hogy Izráel minden körülmények között meg tudja küzdeni biztonsági problémákkal.

A második terület, amelyen a jerida belső okait láthatjuk, azok a lakásszerzéssel kapcsolatos nehézségek azaz, az egzisztencia megalapításával kapcsolatos fizikai problémák. A cikkíró szerint az izráeli társadalom nem engedheti meg magának, hogy tagjai fizikai bázisát a gazdasági tényezőktől szabad játéka tárgyává tegye, annál is inkább, mert Izráel olyan állam, amely felszólítja az embereket, hogy jöjjenek és éljenek területén. Ez a felszólítás nem csak azokra vonatkozik, akik távol élnek az országtól, hanem valójában azokra is, akik már benne élnek és a kötelemeit képezik.

A harmadik terület ideológiai szellemi jellegű és azzal kapcsolatos, hogy Izráel lakosainak egy része egyéni sorsát nem kapcsolja össze a zsidóság sorsával, amelyet Izráel állama képvisel. Ezek az emberek elszakítják magukat a zsidó kollektívától, mert olyan célokra törekednek, amelyek az izráeli társadalom képtelen biztosítani számukra. Izráel sohasem lesz képes versenyezni Kélni a nyugati világ geográfiai és gazdasági távlatával, ha Izráelben akadnak egyének, illetve csoportok, amelyek nem érzékelik sorsközösséget Izráel népével, hanem csak egyéni nyereségre és célokra töreked-

nek minden erővel, akkor a zsidó izráeli élet megszűnik élet-horizontot képezni és legfeljebb ugródeszkává válik arra a célra, hogy nagyobb és kedvezőbb anyagi lehetőségekhez jusson. A cionizmus válsága abban jut ki fejezésre, hogy nem tudta meggyőzni a galuti zsidókat arról, hogy nem lehet elválasztani az egyéni sorsot a zsidó közösség sorsától. Ez nem sikerült Irán és a Szovjetunió zsidóságának nagyrésze esetében, akik a szorult helyzetükből való megmenekülést nem úgy magyarázták, mint visszatérést a zsidó közösségbe. A távolság azért vonz, mert úgy fogják fel, mint azoknak a lehetőségeknek elérését, amelyek már otthon szerettek volna elérni. Amikor az anyagi előnyök képezik a legfontosabb és domináló célt, akkor ez a határokon túlra vezet. Az egyéni nyereségre való törekvés következtében a nemzeti bázis megerősítését vezet. Amikor például az amerikai televízió reklám-műsorában megjelenik egy férfi, aki héberül mondja el, hogy Izráelben éveken át foglalkozott szakmájával, most pedig ugyanazt teszi Los Angelesben, akkor ez azt az érzést kelti, hogy nem csak biográfiai folyta történet, hanem bizonyos életmód folytatásáról is van szó, illetve olyan törekvésekről, amelyek ennek az életmódnak elérését célozzák.

Ha meg akarunk küzdeni a jerida problémájával, akkor mindenekelőtt azokkal a tényezővel kell szembeszállni, amelyek elősegítik a jeridát. Ezek közül pedig a legjelentősebb az anyagi nyereségre való telhetetlen törekvés. A problémával való küzdelem megfelelő alkalom volna a cionista munkaszervezet, azaz a cionista-szociálista mozgalmak újjáéledésére.

HERZOG - SZÁDÁT TALÁLKOZÓ

Chájim Herzog a Mááribban beszámolt egyiptomi utjáról, melynek során, mint ismeretes, találkozott Szádát elnökkel is. Herzog rámutat arra, hogy a beszélgetésből kiderült, miszerint Szádát a maga szempontjából kedvezőbbnek találta volna, ha az izráeli választások az eredeti időpontnak megfelelően, novemberben történnék. Ezt azzal indokolta, hogy úgy látja, hogy a jövő nyáron forradalmi változásokra kerül sor a Közelkeleten, amelyek befolyásolhatják az izráeli-arab tárgyalásokat. Ugy véli, hogy Sziriában messzemenő változásokra kerül a sor, ami az Ászád-rezsim jövőjét illeti. Ezen túlmenően az iráki-iráni háború befejeződik a nyáron, de oly módon, hogy mindkét országban rendszer-változásra kerül sor. Szádát szerint az 1981 nyarán várható események háttérbe szorítják az izráeli-arab viszályt, és ezzel kapcsolatban a palesztin ügyet. Így tehát nem látja sürgősnek azoknak a problémák megoldását, melyek az Izráellel való tárgyalás napirendjén állnak és már beletörődött abba a gondolatba, hogy meg kell várni az izráeli választások eredményét, illetve meg kell várni az év végét, mielőtt az izráeli-egyiptomi tárgyalások újabb len-

dület kaphatnának. Feltételezhetően arra vár, hogy olyan helyzet alakuljon ki, amelyben ő lesz a „veterán politikus” abban a „trojkában”, amely a közkeleti csúcskonferencia keretében összeül, hogy végrehajtsa a camp-davidi megállapodást.

Szádát elnök ugyanakkor nagy rabecülését juttatta kifejezésre Simon Peresz iránt is, aki komoly hozzáállásról tett tanúságot a különböző problémákkal kapcsolatban egyiptomi utja során. Világos azonban Szádát elnök és kormány számára, hogy ha Máárch kormány jut kormányra Izráelben, úgy tárgyalásai az izráeli féllel nehezebbek lesznek, mint eddig voltak, mert a Munkapárt kormányzatban na gyobb tapasztalattal bíró ellenfelekkel lesz dolguk, már annyi ből is, hogy azok munkaközösségeként fognak tevékenykedni, nem pedig mindegyikük más irányban. Más dolog olyan izráeli delegációval tárgyalni, melynek tagjai különböző álláspontokat képviselnek — ahogyan ez történt a békeszerződésről szóló tárgyalások idején, amikor a kormány tagjai nem képviseltek egységet, — és megint más egységes álláspontot képviselő küldöttséggel (Folytatása a 4. oldalon)

KURT TUCHOLSKY:

AZ EMBER

Az embernek két lába van és két meggyőződése: az egyik arra az alkalomra, amikor jól megy neki, a másik arra, amikor rosszul. Az utóbbit vallásnak hívják.

Az ember halandó lény, de halhatatlan lelke van, valamint hazája, hogy nehogyan tulságosan elbizsákosodjon.

Az embert természetes uton állítják elő, de ezt nem tartja természetesnek, s ezért nem szívesen beszél róla. Létrehozódik, de nem érdekli meg, hogy létrejött-e.

Az ember hasznos lény, mert arra szolgál, hogy hősihalottként hozzájáruljon a közlekedésértékének növeléséhez, a munka hősként a bányatulajdonosok jövedelmének emelkedéséhez, valamint a kultúra, a művészet és a tudomány felvirágoztatásához.

A sokasodáson kívül az embernek két szenvedélye van: csódbé jutni és nem hallgatni senkire. Az embert olyan lényként lehet meghatározni, aki senkire sem hallgat. Ha bölcseségből teszi, igaz van, hiszen olyan ritkán lehet valóban okos dolgokat hallani. Ha mégis meghallgat valakit akkor legszívesebben ígéreteket, elismerést, bólintást és hízogásokat hallgat. Hízogásoknál tanácsos háromszázzal nagyobb használni, mint amilyet az ember egyáltalán lehetségesnek tart.

Az ember semmi jót nem ki-

ván felebarátjának, ezért találta ki a törvényeket. Ha már neki semmi sincs megengedve, másnak se legyen.

Az ember zöltséget és húst zabáló lény. Északi-sarki utazások során néha a társait is felfalja. Ezt teszi a fasizmus északi-sarki utazás nélkül.

Az ember politikai lény és legszívesebben csoportosan éli politikai életét. Minden elbarátot gyűlöli, mert az másféle és gyűlöli a saját elbarátját, mert azt ismeri a legjobban. Ezt az utóbbi gyűlöletet hazafiságnak nevezik.

Minden embernek van mája, lépe, tüdije és zászaja. Mind a négy szerv létfontosságú. Van

ember, akinek nincs mája, nincs lépe, s tüdije is csak egy fél; olyan ember azonban, akinek nincs zászaja, nem ember.

Egymásért való emberek nincsenek. Vannak uralkodók és uralt emberek. Önmagán nem tud uralkodni senki. Minden ember önmaga alattvalója.

Amikor az ember úgy érzi, hogy nincs több ereje emberté lenni, bölcs lesz és vallásos: ezt úgy nevezik, hogy magába száll. A különböző életkorú emberek más-más fajhoz tartozóknak tekintik magukat: az öregek általában elfelejtik, hogy fiatalok voltak, vagy azt felejtik el, hogy öregek, a fiatalok pedig nem tudják elképzelni, hogy valaha is megöregedhetnek.

Az emberek nem szívesen halnak meg, mert nem tudják mi lesz azután. Amikor bebeszélnek maguknak, hogy tudják, akkor sem lelkesednek a dologért, mert a régi életet szeretnék még egy kicsikét tovább élni. Egy kicsikét, vagyis örökre.

Mindent összetéve az ember olyan lény, amely időnként úgy mint a bolondóra, rossz zenét szerez, és ugatni hagyja a kutyaját. Néha békében hagyja az embertársait, de olyankor már nincs életben.

Az embereken kívül még vannak szászok és amerikaiak, de ezekről még nem tudunk, csak a felsőbb osztályokban van rólok szó.

A LYUKAK SZOCIÁLPSZICHOLOGIÁJA

Egy lyuk az olyasvalami, ami nincs. A lyuk állandó társa a nem-lyuknak, egymagában ugyan is soha sem fordul elő. Ha mindenhol volna valami, akkor sehol se lehetne lyuk. Sőt, filozófia se lehetne. Egér sem volna, hisz az egér nem élhet az egér lyuk nélkül, sőt, ember sem. Vesztély esetén mindkettő egérutat keres. Amikor az ember lyukról hall, asszociációk jutnak eszébe. Egyesek gomblyukra gondolnak, mások sajt-lyukra, mások Göb-belsőre, vagy más ürességre.

A lyuk a társadalmi rend alapvető tényezője. A munkások sötét lyukban laknak, s ha emiatt zavarognak, még sötétebb lyukba, cellába dugják őket. Akik az Ackerstrassén születtek, pechük volt. Ha néhány lyukkal arrébb születnek, biztosítva lett volna egyetemi pályájuk.

Amikor az ember egy lyukat lát, az az első gondja, hogy betömje, és ezekben rendszerint beleesik. Ezért ha az ember egy lyukat lát, legjobb, ha széles ívből fordul, hogy e kerülő miatt esik bele egy másik lyukba. Talán mégis jobb, hogyha az elsőbe esik bele. A sors által kiválasztott lyukba.

Egy lyukban a legérdekesebb a széle. Az még tartozik valamihez, olyan, mint az anyag határfőre.

A lyuk statikus jelenség. Utazó lyukak nincsenek. Vagy majd nem nincsenek.

Mi lesz egy lyukkal, ha betö-

mit? Hová lesz? Senki sem tudja. Ismereteink végesek. Miért nincsenek fél-lyukak például?

Vannak dolgok, amelyeket egyetlen lyuk teljesen megfoszt jellegtől, értékűtől. Csak azért, mert valamilyen pontjukon valami nincs, emiatt az egész sincs már. Például: menetjegy, szülőanyag, léggömb.

A filozófusok még mindig keresik az „önmagáért való dolog”. A lyuk önmagáért való. Nemlétező létéből tudjuk, hogy mi a többi. Az anyag. Mint ahogy a földi lét ismeretében tudjuk csak elképzelni, mi a Paradicsom. Bocsnát ezért a kitérőért: csak ki akartam tölteni a helyet az előző és a következő lyuk között.

(Tucholsky e két írása 1931-ben jelent meg, 1933-ban a náciok elégették a könyveit a berlini egyetem előtti téren.)

A lyuk statikus jelenség. Utazó lyukak nincsenek. Vagy majd nem nincsenek.

Mi lesz egy lyukkal, ha betö-

KÖZMONDÁSOK A PÉNZRŐL

Miközben a jövő évi költségvetésről tárgyal a kormány és az infláció arányai egyre jobban aggasztják a közönséget, érdemes áttekinteni az alábbi gyűjteményt, amely azt bizonyítja, hogy a pénz mindig is élesen foglalkoztatta a közgondolkodást. Talán egyetlen fogalommal sincs ilyen sok — és ilyen sokféle közmondás.

Azért kerék a pénz, hogy guruljon.

A gazdag embernek rendszerint sok a pénze és sok a gyomorsava.

Eb a vásár pénz nélkül.

Ha meg akarod tudni, ki a barátod, kérj kölcsön. Ha el akarod veszteni a barátod, adj kölcsön.

Megnézi, hová teszi a pénzt.

Több a pénze, mint az esze.

Pérez áll a házhhoz.

Pénzből élünk de nem szabad, hogy pénzért éljünk!

Többet ér egy marék szerencse, mint egy véka pénz.

A pénznek, amely a zsebembe kívánkozik, el kell fogadni azokat a feltételeket, amelyeket a jellemem szab neki.

Pérez és diófa verve jó.

Nős ember számára a legnagyobb rejtély, mire költi az agy legény a pénzt.

Pénzzel könnyű barátokat vásárolni, de mindig tulfizeted őket.

Előbb verik a pénzt, aztán elverik.

Aki pénzes — kényes

Pénztáros az ingyenszodában.

Nehezen gyógyul a pénztárca, ha beleüt a laposguta.

Az becsüli a pénzt, akinek körme kopik utána.

Pénzen vett szerelemnek exet az alja.

Csak pénzzel lehet pénzt keresni.

Nincs könnyebb a nehéz pénztárcánál.

IZRAELI OPERA

Alapította: Edis de Philippe

MÜSORREND:

Tel Aviv, jan. 21: TOSCA, a romániai Adriana Severinnel
 * Tel Aviv, jan. 24 és jan. 31: Haifa, jan. 28 és Auditóriumban; Jeruzsálem, febr. 16 a Binjáné Háumában: Johann Strauss operettje, a CIGÁNYBÁRÓ bemutató előadása * Tel Aviv, jan. 26: BOHEMÉLET, a romániai Adriana Severinnel * Tel Aviv, jan. 29: NEBUKAD-NOZAR, az olasz Rio Novello val.
 Jegyélvétel: Tel Aviv, Al-lenby 1, tel. 65727 — Haifa: Mákkábi pénztár — Jeruzsálem: Káháná—Ben-Náim.

ZEEV BEN CHAJIM:

Good bye Mister Carter!

Január 20-án, pontosan négy évvel beiktatása után, Jimmy Carter, az Egyesült Államok elnöke, összehalkolta feleségét, börtöndjét és moosooolyáát, és visszaköltözött magánlakásába, amelyből — remélem — nem befolyásolhatja többé a sorsomat.

Isten önnel, Mister Carter! Good bye! Kiválóogyó-termet kívánok önnek!

Ha mérlegelem négy évi tevékenységét, azt hiszem a legjelentősebb dolog, amelyet elnöksége alatt művelt, az a sajtóértekezlet volt, amelyet 1978. január 20-án tartott, egy éves elnöki működése évfordulóján. Akkor, egyebek között, kijelentette:

„Nagy hibát követtem el: a választási kampány során túl sokat ígértem Amerika népének.”

Igy, egyszerűen, purulással nélkül. Rám azonban úgy hatott, mint a villámcsapás. Fejére állt a világ. Üvöltöni lett volna kedvem. Halljátok, testvérek: a világ első állampolgára, a világ első államának első állampolgára bevallja, hogy tévesen mérte fel a megvalósítható célkitűzéseket. „Túl sokat ígért”, vagyis többet, mint amennyit korrekt ember, jóérzésű ember ígérhet. És ezeknek a téves ígéretnek az alapján megválasztották az Egyesült Államok elnökévé.

Megígérte az amerikaiaknak, hogy feltartóztatja a szovjet offenzívát, megörzi a dollár értékét, olcsóvá teszi a tejet és a mézet, trónra juttatja a becsületet és megfosztja trónjától a maffiát.

Aztán egy év múlva, amikor már jól megkapaszkodott az elnöki székben, csak úgy egyszerűen kijelentette a televízióban széles mosolyával: „Tévedtem, túl sokat ígértem.”

Első pillanatban megdöbbenett a dolog. Már akartam is küldeni neki egy táviratot: „Jimmy, te demagóg, meg ne lássalak többet a házam táján!”

Szerencsére türtőztettem magam. Néhány percig gondolatimba mélyedtem, s végül arra a megfontolásra jutottam, hogy döbbenetes nyilatkozatával Jimmy Carter olyan erkölcsi magaslatra tornászta fel magát, amelyre egyetlen politikusi sem jutott eddig: elismerte a tévedését.

Hol, mikor, melyik történelmi figura szállt valaha is le szobortalapzatáról, hogy elismerje tévedését? Marx annakidején füt-fát ígért, de sem ő, sem más marxista azóta sem ismerte be, hogy „Világ proletárjai, túl sokat ígértem.”

Mindenki túl sokat ígér. A lakásépítő vállalkozók, az előadások menedzserei, az államférfiak, a vízszelők, a szöke titkárnők és a csodagyerekek: mind-mind sokat ígérnek. Senki sem tartja be azonban a szavát, és főleg senki sem ismeri be, hogy túl sokat ígért.

Carter nagysága, azt hiszem, kizárólag ebben rejlik: ő elismerte!

Az emberiség történetének a fejlődéséhez talán semmi-vel sem járult hozzá, semmi korszakalkotóval. Neve mégis ott szerepel majd minden enciklopédiában. Ilyen szöveggel:

„Carter, Jimmy, az Egyesült Államok elnöke (1977—1981), a világ első politikusa, aki elismerte, hogy alaptalan ígéretekre támaszkodva jutott el az elnöki székig. Öszinteségét az amerikaiak azzal hálálták meg, hogy nem választották újra.”

MIRŐL IR A HÉBER SAJTÓ

(Folytatás a 3. oldalról)

tárgyalni. Az egyiptomi vezetők meg vannak győződve arról, hogy ha a Máarách kerül uralomra, akkor erős és határozott álláspontot képviselő izraeli delegációval kell megküldeniük.

Általános benyomásként Herzog rámutat arra, hogy Szádát elnök kétségtelenül napjaink egyik legnagyobb politikusa, aki megérti és kellőképp kiértékeli a történelmi folyamatokat. Ugyanakkor azonban tisztában kell lennünk azzal, hogy ez a vezető személyiség törekedhet olyan célokra, melyek megegyeznek Izrael célkitűzéseivel, ugyanakkor azonban megtörténhet az is, hogy olyan célokra tűz maga elé, amelyek ellentétben állnak Izrael érdekeivel. Másszóval: olyan emberrel állunk szemben, aki néhány lépéssel előre tud gondolkodni. Epp ezért megtörténhet, hogy ez az ember egy napon véletlenszerűen, sőt ellenségünk le-

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMEBE!
 1981 Január 1-től
 1 havi előfizetés
 az UJ KELET-re
 69.30 sekel
 értéktöbblettel

kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be, a hónap elején!
 A kiadóhivatal

RICHARD HUGHES Szélvihar Jamaikában

31

Az olyan gyermek, aki szeretét már azzal is ki tudja mutatni, ahogyan megáll az ember előtt, birtokában van annak a csodálatos adománynak, amit bájjnak nevezünk.

Ami azt illeti, ezt a mozdulatot elég ritkán lehetett látni tőle: mivel életének kilenczöd része a tulajdon képzeletében folyt le, nemigen maradt rá ideje, hogy erős érzelmeiket táplálja az emberek iránt — vagy ellenük. Ily módon az érzelmei inkább személytelenek voltak, és változatos mozdulatokkal kifejezte bizonyára elbűvölték volna a balettművészet csodáloit. Annál figyelemreméltóbb, hogy ez a gyermek valóságos kutyahűséget érzett a kalózok zárkózott és durva külsejű kapitányá iránt.

Senki sem állítja komolyan, hogy a gyerekek meg tudják ítélni a jellemet. Rokonszenvűk alapja rendszerint a képzelet, és nem az ész. „Mit gondoltok, mi van a gyerekben?” — kérdezte tőlük egy nevezetes alkalommal a megdühödött bandita. Bizvást feltehetjük a kérdést: mit gondolt Laura, mielőtt ő (mármost a kapitány)? De a választ nem tudhatjuk.

2

A disznók gyorsan növekednek, még a gyerekeknél is gyorsabban, s jóllehet a gyerekek sokat változtak a szikleren tölött első hónapban, a kis fekete malac (hogy el ne felejtsem: Thundernak, Mennvörgésnek hívták) még többet változott. Hamarosan olyan nagyra nőtt, hogy már senki sem fért el az ölében. Így hát, mivel szívéllyessége ekkor sem csökkent, felszerelődtek a szerepek, és mindennaposá vált, hogy egyik-másik gyermek, vagy akár az egész csapat, a disznó korpás felén foglalt helyet. Igen nagyon megszerették (különösen Emily), Drága Szerelmemnek, Egyetlen Drágámnak, Én Kis Szívcskémnek és más efféléknek nevezték.

A disznó ezzel szemben csak kétféle dolgot mondott. Amikor hátát vakargatták, időnként lágy és boldog rőfögést hallatott, és ugyanez a kifejezés (csak más hangjelzéssel) szolgált bármely más alkalomra vagy bármely más érzelmi nyilvánítására is — egyet kivéve: amikor különösen nagy számban telepedtek rá a gyermekek, meghozzá egyszerre, az állat lehetetlenül, apró kis nyögést hallatott, érzelmesen, mint valami nagyon távoli kéményben a szél, mintha egy gombostűnyi nyíláson át préselnék ki belőle a levegőt.

Kényelmesebb tilést álmában sem kívánhat az ember egy engedékeny disznó hátánál.

— Ha én volnék a királynő — szöjt Emily —, én bizony a disznó hátát használnám trónnak.

— Talán valóban azt használja a királynő — vetette fel Harry.

— De szeretni, ha vakargatják! — füzte hozzá rögtön Emily igen

érzelmesen, az állat koszos hátát dörzsölgetve.

A segédtsízt nézte őket: — Azt hiszem, nektek is jólesnek a vakargatás, ha ilyen állapotban volna a bőrötök! — mondta.

— Jaj, milyen izléstelen magam! — kiáltott fel elragadtatva Emily.

De a gondolat meggyökerezett. — A te helyedben nem csókolgatnám olyan nagyon — intette kisvártatva Laurát, aki szorosan átölelte a disznó nyakát, és — az orrkarikától a fülig — csókokkal borította el sós izü ormányát.

— Kedvesem! Szerelmem! — mormolta Laura, mintegy közvetett tiltakozásképpen.

A fortélyos segédtsízt átlátta, hogy ezen a nagy barátságos lazítani kell, ha akarja, hogy egyszer majd sós könnyek nélküli friss sertéshúst szolgáljanak fel a hajón. Ezt a lépést szánta bevezetőnek. Fájdalom azonban, Laura lelke éppoly érzékeny hangszert volt, mint a huszonhárom huro lant.

Vacsoraidőben a gyerekek felsorakoztak a levesért és a kétszersültért.

Nem panaszkodhattak, hogy túltáplálják őket. Kevés olyasmit kaptak, amiről a közhiedelem azt tartja, hogy tápláló vagy vitamindus (lehet ugyan, hogy a vitaminok az előbb említett két galon piszokban rejtőztek). De úgy látszik, nem ártott meg nekik a koszt. Először a szakács néhány óra hosszat forralta a nem romlandó főzelékféléket, amit egy nagy bödönben hordtak eléje.

Azután a hajóorrban levő ládából hoztak egy nagy darab sózott marhahúst, friss vízzel leöblítették, majd addig főzték a főzelékkel együtt, amíg éppen hogy megfőtt. Aztán kivették a fazékból a husdarabot, s a kapitány és a segédtsíztje előbb a levest, majd a húst ette meg tányérból, mint az urak. Hétköznapokon a húst kitétték száradni a kabinpolcra, hogy a másnapi levesben újra főzhessék, a legénység és a gyerekek pedig kétszersülttel ették a levest. Vasárnap azonban a kapitány fogta a husdarabot, jöndulatúan apró darabokra vágta, valóságos mint valami dedó számmára, s hozzákeverte a nagy fátáiban uszkáló főzelékhez. Ebből merített legénység és gyermek-had egváránt. A táplálkozásnak felette patriarkális módja!

Margaret még a vacsoránál sem csatlakozott a többiekhez. A kabinban étkezett, jóllehet az egész hajón csak két tányér volt. Valószínűleg a segédtsízt tányérját használta, amikor az már megébedelt vagy megvacsorázott.

Laura és Rachel azzal a különösen izletes jamgyökéren. Emily hagyta. A két kislány kibékítése olyan feladat volt, amelyet nagy bölcsen nem vállalt. Emellett még nagyon el is merült a maga vacsoráiban. Végül Edwardnak mégis sikerült lecsendesítenie

őket: rettentő hangon kijelentette:

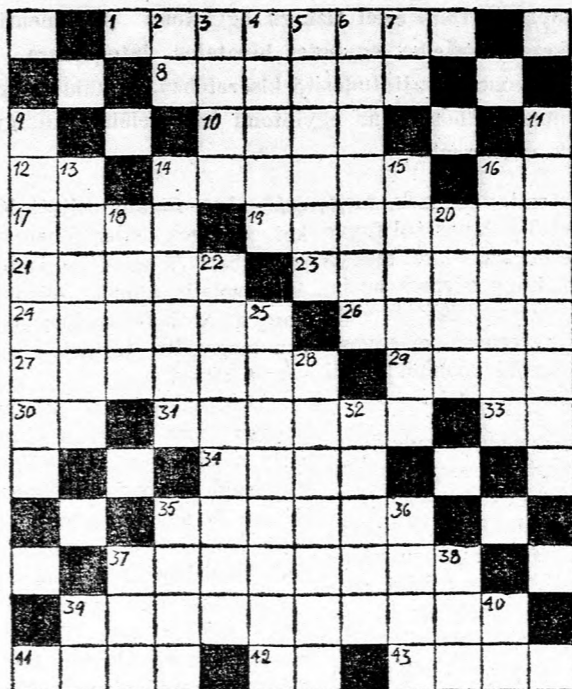
— Fogjátok be a szátokat, vagy kardélre hánylak!

Emily elidegenedése a kapitánytól már igen kellemetlen volt. Amikor még friss és új keletű az ilyesmi, mindkét fél kerüli a találkozást, és ez így helyes. De néhány nap múlva mindketten hajlamosak a felejtésre, majdnem elkezdnek már társalogni, s akkor hirtelen ráeszmélnek, hogy nincsenek beszélő viszonyban, és zavarodottan vissza kell vonulniok. Gyermek számára mi sem lehet kellemetlenebb. Ebben az esetben a kibékülést az akadályozta, hogy mindkét fél úgy érezte: száz százalékban ő maga a bűnös.

Mindegyikük megbánta pillanatnyi elmezavarból fakadó ösztönös cselekedetét, és egyikük sem gyanította, hogy a másik ugyanígy érzi. Így hát mindegyik a másiktól várta a megbocsátás jeleit. Rádásul: a kapitánynak sokkal komolyabb oka volt a szégyenkezésére, viszont Emily volt természetesen a finomabb érzéssé lény, úgyhogy körülbelül kiegyenlítődött a dolog. Amikor tehát Emily, kezében egy repülőhálóval, jókedvűen szaladt a kapitány felé, aztán elkapta a férfi pillantását, és máris elsmorfordult a konyha másik oldalán, Jonsen a kárhözátás és az irtózás tartós érzésének tulajdonította a lány viselkedését, melyen elpirult, és üveges tekintettel bámulta a ráncokat vető fővitorlát. Emily pedig azon tűnődött, vajon sohasem felejtje-e el neki a kapitány, hogy belaharapott a hüvelykujjába?

(Folytatjuk)

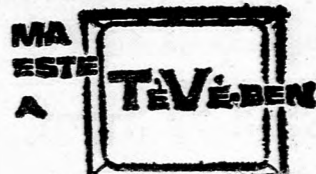
KERESZTREJTVÉNY 428



VIZSZINTES: 1. „Ismertne- 7. Elad egyneműi, 9. A ilyen-
vü” izráeli, 8. Vissza: Két szó: sok szenvedést okozhat, 11. Sakk-
török rang és török név, 10. világbajnok volt, 13. Folyami
Pénztézet (1.-2. betű felcserél- kavics (4. betű feleslegesen ket-
ve), 12. Földet művel, 14. A Ma- tözve), 14. Héber hónap, 15.
ros testvér-folyója, 16. Kobalt, — Vissza: Claudius fivére volt
17. Megelégedettség fejez ki (Y=U), 16. D-vel a végén: hagy-
(két szó), 19. Ebeit, 21. Vissza: ja kimenni, 18. Williams kosár-
bejelölés, 23. Ellentétet kifejező labdás személyneve, 20. S-el:
latin szó visszafelé (főleg perek ben használatos), 24. Női rab- szin, 22. Kedvenc lova szenátor-
szolga latin neve, 26. Az iskolá- volt, fonetikus. 25. Gondola-
ban nem szabad, 27. T-vel a vé- tai a multban járnak, 28. Indián
gén: sakkfigurákat rendez, 29. törzs. (RR=R), 32. Vonul kever-
Fokozat (3.-4. betűk cserélve), — ve, 35. Hazája, 36. Vissza: héber
30. Tisztítószert márká, 31. Va- hársfavirágból is lehet, 39. Fél-
dász-alak a mitológiából és a Bib- kává, 40. Hint fele.

Beküldendő: 35 — 37 — 39.
Vizszintes: 35 — 37 — 39.
Függőleges: 6 — 11 — 22.

A 427. szám helyes megfejtései:
Vizszintes: 1. Bierfestival —
13. G. Bertini — 45. Sulamit Alo-
ni.
Függőleges: 1. Bolyai Farkas
— 11. Liza Minelli — 22. Kat-
mandu.
Nyereménykönyv:
Anatole France:
ANGYALOK LAZADÁSA



SZERDA

- 17.30: TARKA MŰSOR
AZ IFJUSÁGNAK
- 18.15: „AZ ÚR UTTORÓI”
- 19.00: SPORT
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: „KILÁTÓ” — Tudomá-
nyos és technológiai ma-
gazin, — levezeti: Milká
Lámdán és Jákov Sáchám
professzor.
- 20.30: ARCHIE CSÁRDÁJA —
- 21.00: MÁBÁT HIRMAZIN
- 21.30: MOKÉD
- 22.05: „A BÁTTRAK” - Western-
film George Peppard-dal
a főszerepben. (SZINES).
- 23.40: Egy mondat a Szentírás-
ból — ÉJFÉL ELŐTT —
hírösszefoglaló.

ISKOLATÉVÉ

- 8.10: Számítan a 6. osztálynak
- 8.30: Angol a 8. osztálynak
- 9.00: Természetrajz az 5-6.
osztálynak
- 9.20: Angol a 7. osztálynak
- 9.40: Óvodásoknak
- 10.10: Angol a 6. osztálynak
- 10.30: Tanácsadás
- 10.55: Számítan az 5. osztálynak
- 11.10: Angol a 6. osztálynak
- 11.30: Angol a 9. osztálynak
- 12.00: Algebra a 8. osztálynak
- 12.25: Könyvrészlet
- 12.45: Természetan a 9-12.
osztálynak
- 13.10: Földrajz a 7. osztálynak
- 13.35: Angol a 9. osztálynak
- 15.00: Leckeismétlés
- 16.00: Ton Gratén háboruja
- 16.25: Tűzszlop (III.)
- 17.25: A természetvédelmi hét



1981. január 21, szerda
5741. svát 16.

I. MŰSOR

- 7.07: Reggeli koncert. - 11.05:
Elemistáknak. - 12.05: Cifra
György zongorázik. 13.00: Köny-
nyű és klasszikus. 14.10: Gyere-
keknek. 16.05: Schubert művek.
20.05: Szabadegyetem. - 20.35:
Talmud-lecke. 21.05: Opera. -
0.10: Kamarazene. 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

- 8.10: Reggeli zenés magazin.
- 12.05: Dolgozóknak. 12.33: Hé-
ber dalok. 14.10: Szórakoztató
műsor. 16.10: Rádióvíta. 17.10:
Fejttörőjáték. 18.05: Közgazda-
ság. 19.45: Sport. 20.10: Folklor
műsor. 21.05: Jazz. 22.05: Am
Jiszráél Cháj. 23.05: Jó éjt Jo-
ruzsálemből. 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

- 9.05: Eppen most. 11.05: Iz-
ráeli tél. 14.05: Kettőtől négyig.
16.05: Délután négykor. - 17.50:
Sport. 18.05: Kellemes szórako-
zást! 19.05: Külföldi slágerpará-
dó. 21.35: Szabadegyetem. 22.05:
Természetvédelem. 23.05: Rondo.
0.05: Éjjeli madarak. 2.05: Tar-
ka műsor reggel 6 óráig.

HABIMA

Tel-Aviv, január 21, szerda

RÁCSOK

A kisteremben
AZ ÁRULÁS ÁRNYEKÁBAN
Haifai Színház
VIZKERESZT

1981. I. 21

5.

HOLNAP
1981. I. 22-én

van a Hisztadruti
tagdíj befizetésének
utolsó határideje

Ha már nem rendezte
a tagdíját,
ne felejtse elintézni ma,
igyekezzen a jogát ehhez,
hogy részt vehessen
a hisztadruti választásokon

יום הבחירות

7481

נדא'לך הסתדרות חזקה

REJTVÉNYPAI VÁZAT 428
UJ KELET SZELVÉNY

«Látogatásunk - a normalizáció bizonyítéka!»

AZ EGYIPTOMI VENDEGEK HEBERNYELVÜ, AZ IZRAÉLI POLITIKÁT MEGBÉLYEGZŐ SAJTÓKÖZLEMENYT HOZTAK MAGUKKAL

וויכוח על המועד

המשטרה החליטה, סוף-סוף על השתתפות בדבר פנור הכנסת והקדמת מועד הבחירות. בכך הודתה כפונקציית מנהל, ואולם, קבעה את תאריך הבחירות למועד הפחות מינימלי.

7 ביולי אינו מועד מתאים לעריכת הבחירות, וזאת מכמה סיבות נכבדות:

(א) ידוע שביוני ובאוגוסט בכל שנה יוצאים כ-200 אלף אזרחים ישראלים לטוריהם בחו"ל ואז לא יוכלו להשתתף בבחירות.

(ב) ביולי מתחיל חודש צום הראי, מאדאן ויש להגות שהדבר יגרום לעשרות אלפי אזרחים מוסלמים שלא להשתתף בבחירות.

(ג) ה-7 ביולי הוא היום הראשון של תחילת המסע הכבדה ותחילתה כבר בפנייה היעדרות מהבחירות של אלפי סטודנטים וחובבי-ספורט.

(ד) יולי הוא החודש החם ביותר של השנה וניתן להגות שרובות אזרחים יעדיפו לתור על התענוג המפוקפק של עמי'ה בחור בחום הלוהט במתח הקלפ.

כל הנימוקים הללו מצביעים, אפוא, בעליל על כך שיש לאחד את הבחירות לקיץ קודם, באוגוסט או בספטמבר, תאריחה של סיוע האופוזיציה. הקדים את הבחירות לפחות במסגרת שבועות, מדי הית השלטון הנוקשה אין להקפיד צורה נור השבועות לא בעיני האופוזיציה ולא בעיני המפלגות המרכזיות כיום את הקוד האציה, יש להקדים את הבחירות לחודש מאי או יוני כדי שלא לגוול מעשית את הכוח בחבר מרבבות רבות של אזרחים ישראלים, יש לקוות שהבחי וועדת החוקה, חוק ומשפט יתחשבו בנוסח זה ללא הבדל השתייכות סיעות.

VITA AZ IDŐPONT KÖRÜL

A kormány végre elhatározta, hogy törvényjavaslatot nyújt be a Kneszet feloszlására és a választások időpontjának előbbre hozatalára. Ezzel tehát nyilvánosan is halottnak deklarálta önmagát. Ugyanakkor azonban a lehető legszerencsésebb dátumot választotta az új választásokra.

Julius 7-e nem egy, de sok okból alkalmatlan időpont a választásokra. Ezek a következők:

1. Ismeretes, hogy júliusban és augusztusban minden évben mintegy 200 ezer izraeli választópolgár vakációzik külföldön s ezek nem vehetnek részt a választásokon.

2. Julius 3-án kezdődik a Rámádán böjthónap, ami előreláthatólag többtízezer muzulmán választópolgár kimaradását okozná;

3. Julius 7-e a Mákkábia megnyitóját követő nap s így számos sportoló, illetve sportkedvelő is lemondana a választásokon való részvételről;

4. Julius az év legforróbb hónapja, amikor az embereknek a kánikulában egyszerűen nincs kedvük sorbaállni a szavazó helyiség előtt.

Mindebből tehát világosan kiérül, hogy nem hatalomvágy, vagy presztízs-megfontolás vezeti az ellenzéklet abban a javaslatában, hogy hozzájáruljon a választások időpontját. A hatalom és a presztízs szempontjából néhány hétnek nem kell számítania sem a kormánypártnál, sem az ellenzéknel. A választások időpontjának előbbrehozatalára azért van szükség, hogy ne fosszanak meg többszáz ezer polgárt gyakorlatilag választójogától és reméljük, hogy a Kneszet jogügyi bizottságának tagjai, párttagokhoz való tekintet nélkül, belátja ezt.

A tegnapi virradó éjjel tiztagu egyiptomi parlamenti küldöttség érkezett Izraelbe, egyhetes hivatalos látogatásra, négy egyiptomi parlamenti sajtótudósító kíséretében. A küldöttség élén dr. Muchammed Abdalla, az egyiptomi képviselőház külügyi bizottságának elnöke áll.

Az egyiptomi vendégek, megérkezésük első pillanatától fogva félreérthetetlen szavakkal magyarázták meg, hogy ellenzik az izraeli kormány politikáját, elsősorban pedig Jeruzsálem egyesítését és a „zöld vonalon” túli településeket.

A vendégek nem hangsúlyozták ezt ugyan a megérkezésük után néhány perccel elhangzott rövid beszédükben, de rövid idő elmultával Kairóban előre sokszorosított, héber nyelvű sajtóközleményt bocsátottak ki és osztották szét a jelenlévő újságírók között, amely ezt világosan kifejezésre juttatta.

A sajtóközleményben többek között áll, hogy az egyiptomi parlament támogatja az elvet, amely szerint nem szabad erőszakkal elfoglalni, vagy bitorolni területeket és ugyanakkor egyetért a Biztonsági Tanács határozatával, amely elítéli az elfoglalt arab területek földrajzi, demográfiai és jogi státuszának megváltoztatását. „beleértve az arab Jeruzsálemet.”

A továbbiakban a közlemény megbélyegzi az Izrael által Jeru-

gatás fontosságát a két nép közötti kölcsönös megértés szempontjából.

— Maga az a tény, hogy most itt vagyunk Izraelben, ékesszólóan bizonyítja, hogy a két állam közötti normalizáció a helyes útemben halad — mondotta. Musztafa Kámál Murád, az ellenzék vezetője az egyiptomi parlamentben, felfedte, hogy néhány elvarátja kifogásolta részvételt az Izraelbe utazó delegációban. Kijelentette azonban, hogy ez a bírálát a legkevésbé sem izgatja, mert izraeli látogatása nem áll ellentétben pártjának állásfoglalásával. A párt ugyanis támogatta a békeszerződést és csak a normalizáció útemét tartja tul gyorsnak.

Murád határozott nem-mel válaszolt arra a kérdésre, nem zavarná-e az a tény, hogy a látogatás legfontosabb része Jeruzsálemben bonyolódik. Szavai szerint nem a hely, hanem a jószándék a fontos.

Az egyiptomi küldöttség jövő vasárnapig marad Izraelben. Kéresiknek megfelelően Tel Avivban szállásolták el őket, mert nem voltak hajlandók Jeruzsálembe tölteni az éjszakát. Tegnapi Kneszet plenáris ülésén fogadták őket, ma pedig Jicchák Návon államelnökkel, Menáchem Begin miniszterelnökkel és Jicchák Sámír külügyminiszterrel találkoznak.

„WOLFGANG LUTZ”, A MESTERKÉM:

«Izraeli indiszkrécio okozta kairói letartóztatásomat»

A Wolfgang Lutz, Zeév Gur-Arje és „pezsgős-kém” neven ismeretes izraeli mesterkém, akit 1965-ben Egyiptomban letartóztattak és életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték, a héten azt mondotta, hogy elfogatasának oka az izraeli titkosszolgálatban történt indiszkrécio, illetve „kiszivárogatás” volt.

Az egykori kém ezeket a kijelentéseket a newyorki televízióban sugárzott interju keretében tette. Ebben a televíziós műsorban az izraeli Moszádot a világ legjobb ilyenszerű intézményeként tüntették fel.

Lutz elismerte, hogy nem rendelkezik tárgyi bizonyítékokkal állításának alátámasztására, de hozzáfűzte, hogy amikor az egyiptomi kémelhárító emberei lakásába hatoltak, itt egyhamar megtalálták adó-vevő készülékét, amely a fürdőszobában levő mérlegben volt elrejtve. Ugyancsak megtalálták a cédulát, amely az Izraellel folytatott dróttávíratok rejtjelének kulcsa szerepelt. Ez a kulcs azonban csak részleges volt, egy könyvvel állt összeköttetésben, amelynek minden nap más oldalát kellett használni. A könyv nélkül a cédula teljesen értéketlen volt. Az egyiptomi kémelhárító tisztje azonban egyenesen a könyvespolchoz lépett és habozás nélkül kihuzta onnan a rejtjelet tartalmazó könyvet. „Azt hiszem, ezt használta, nemdebar?” — kérdezte cinikus mosollyal.

A program keretében megszólaltatták Iszer Hárélt és Uri Dán újságírót, valamint a CIA egy volt magasrangú tisztjét is. Ezen kívül az interju vezető újságíró érdekes tényeket tállalt fel és többek között felsorolta a különböző izraeli kémbravurokat, mint például a cherbougi naszádok és a svájci Mirage-tervek ellopását, az iraki MIG-pilóta Izraelbe való csempészését, Chruscsov szovjet kommunista párt kongresszusán elmondott beszéde szövegének megszerzését, amelynek ellenében a CIA hajlandónak mutatkozott az együttműködésre a Moszáddal.

Ugyanakkor feltártak még egy, ennél kevésbé ismert sikert is: az izraeliek az 1967-es háború előtt ellopták az arab államfők közötti rejtjeles beszélgetések kulcsát és annak felhasználásával közvetlen a háború előtt hamis táviratot küldtek Huszsein királynak. Nasszer nevében és ennek eredményeképpen csatlakozott a jordán király a háborúhoz. Ez lehetővé tette az izraeli hadsereg számára Kelet-Jeruzsálem, Judea és Somron elfoglalását. A baj csak az volt, hogy ezt a hamis táviratot a közelben cirkáló Liberty nevű amerikai kémhajó is felfogta s ekkor az izraeliek számára nem maradt más hátra, mint az amerikai hajó elsüllyesztésének megkísérlése.

Az izraeli hírszerző szolgálat más bravúrjainak részletezése so-

rán, az amerikai riporter felfedte azt is, hogy Izrael igen korai stádiumban figyelmeztette Amerikát a perzsa sahot fenyegető veszélyre, Amerika azonban figyelmen kívül hagyta ezt. Egy másik esetben Izrael szerzett elősők tudomást arról, hogy szélsőséges muzulmán elemek meg akarják szállni Mekkát. Amerika továbbította ezt a figyelmeztetést Szaudiának.

Iszer Hárélt azt mondotta a program keretében, hogy soha sem adott utasítást, bárki „likvidálásra”. Ez a kérdés akkor vetődött fel, amikor szóba került az izraeli hadsereg egyik beiruti rajtaütése, amelynek során 30 izraeli ejtőernyős hatolt a városha, vándorló arab koldusoknak álcázva. Ezek megtámadták a PFSz erősen védett parancsnokságát és megölték három magasrangú terrorista parancsnokot.

A CIA volt tisztje azt mondta, hogy ha megbízták volna, hogy 1-től 10-ig osztályozza, teljesítmény szerint, a világ hírszerző szolgálatait, akkor a 10-es osztályzatot adná a Moszádnak. — 8-ast a szovjet KGB-nek. Ami a CIA-t illeti, az 6 időszakában 5-ös osztályzatot érdemelt, — de utóbb jelentősen rosszabbodott, főleg Watergate óta.

Iszer Hárélt is osztotta azt a véleményt, hogy jelentősen megcsorbult a CIA presztízse, Uri Dán viszont azon a véleményen volt, hogy az amerikaiak technológiai felsőbbrendűsége miatt, még mindig fontos tényező a CIA. Véleménye szerint a baj csupán az, hogy az „elektromos agyak” bevezetése óta az emberek mintha elfelejtették volna használni természetes agyukat — mondotta.

A NAGYVILÁGBÓL

KINEK AZ ÁLMA?

Ronald Reagan nem minden szerencsekívánatnak örvend. A Van Heusen Company fehérműgyár nem hagyhatta ki az alkalmat, hogy gratuláljon egykori alkalmazottjának, aki ezéltt 27 évvel, színész korában a gyár „forradalmi” jellegű új inggallérját reklámozta a folyóiratokban. A gyűrhetetlen galléru inget viselő Reagan fényképét a reklámszöveggel együtt most ismét közölte a cég a két legnagyobb amerikai folyóiratban, a Time-ban és a News Week-ben. A szöveg annakidején így szólt: „Egy sztárnak mindig főszerepet kell játszania.” Ehhez fűzi most a vállalat a jókívánásait a következő megjegyzéssel: „Amerikában az a csodálatos, hogy előbb-utóbb mindenki valóra válthatja álmait.” Reagannek álma megvalósult. Elnök lett. Vajon Amerikának is ez volt az álma?

RÉSZLEGES „DEMOKRACIA”

MANILLA. — Marcos elnök hivatalosan bejelentette az 1972-ben bevezetett rendkívüli állapot és statárium megszüntetését. A szigorú intézkedést a kommuniztáknak tulajdonított merényletek nyomán vezették be annak idején, de egyes külföldi hírszerző szolgálatok szerint, a kormány titkosszolgálatát követte el azokat, hogy ürügyet szolgáltatson a rendkívüli állapot bevezetésére. A statárium megszüntetése nem jelent teljes liberalizálást: az elnök továbbra is megtartja rendkívüli előjogait mégpedig 1984-ig, amikor új parlamenti választásokra kerül sor. Ez azt jelenti, hogy Marcos elnök továbbra is elnöki határozatok segítségével kormányozhat, még akkor is, amikor parlamenti ülészek van. Ezzel a képviselői törvényhozási joga — korlátozott. Továbbra is érvényben marad a szokásjog, amely szerint a biztonsági szolgálat letartóztatási parancs nélkül is végezhet letartóztatásokat. A rend felügyeletét továbbra is a hadsereg végzi, „amíg a hatóságoknak sikerül felmérniük a helyzetet”. Végül a rendkívüli állapot és a statárium továbbra is érvényben marad az ország ti-zzenegy déli tartományában, ahol a kormánycsapatok muzulmán felkelőkkel küzdenek.

MÁS IRÁNYBA FUTOTTAK

BONN. — Négy afgán sportoló, akik az afgán olimpiai csoport tagjai voltak, politikai menedékjogot kértek Nyugat-Németországban, — ahová január 16-án érkeztek. Mielőtt csapatuk elindult volna Moszkvába, az olimpiára, a négy sportoló kiszökött Kabulból és a környékbeli hegyekben bujkált, amíg sikerült átépnie a pakisztáni határt, Teheránba repültek, majd Frankfurtba. Mindvégig hamis személyazonossági igazolványokkal közlekedtek.

ÖSSZERUGTAK A PATKÓT

PEKING. — Kína bejelentette, hogy módosítja diplomáciai kapcsolatát Hollandiával, miután a hágai kormány tenger-alattjárókat adott el a nacionalista Kínának (a formozai kormány). A pekingi határozat értelmében visszahívják a hágai nagykövetet és csak ügyvivő marad a holland fővárosban. A holland kormány január 16-án engedélyezte egy rotterdami vállalatnak két tengeralattjáró expozitálását Taiwanba, arra hivatkozva, hogy az ügyletet valójában már régen megkötötték, csak a szállítás húzódtott el.

DÉLAMERIKAI STATISZTIKA

BRAZILIA. — Hivatalosan bejelentették, hogy 1980-ban 2826 személyt gyilkoltak meg Rio de Janeiroban és külvárosában. Ez a szám 24 százalékos növekedést jelent az előző évihez viszonyítva. A közbiztonsági kérdé-

HOLNAP

A MIFÁL HÁPÁJISZBAN

500.000 SEKEL (5 MILLIÓ FONT) a főnyeremény a Mifál Hápájisz sorsolásán

500.000 SEKEL (5 MILLIÓ FONT) a főnyeremény a Mifál Hápájisz sorsolásán